

TAMPEREEN TAIDEYHDISTYS RY:N ANOMUS ASEMAKAAVAN MUUTTAMISEKSI V KAUPUNGINOSAN KORTTELISSA N:O 78 SEKÄ KATU-, LIIKENNE- JA PUISTOALUEELLA. KARTTA N:O 5944.

Asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee 19. päivänä toukokuuta 1982 päivättyä asemakaavakarttaa n:o 5944.

Asemakaavan muutos koskee: Tampereen kaupungin V kaupunginosan kortteliä n:o 78 sekä katu-, liikenne- ja puistoaluetta

Asemakaavan muutoksella muodostuu: Tampereen kaupungin V kaupunginosan korttelit 78, 74 osa sekä katu-, liikenne- ja virkistysaluetta

Alue sijaitsee kaupungin keskustan tuntumassa Pyynikintorin koillispuolella. Osoite: Puutarhakatu 34. Liite 1.

1 PERUSTIEDOT

11 Suunnittelutilanne

11.1 Seutukaava

Pirkanmaan seutukaavan 1. vaihekaava on vahvistettu 28.9.1977.

11.2 Yleiskaava

Kaupunginvaltuusto on 13.9.1978 hyväksynyt Tampereen yleiskaavan vuodelta 1977.

11.3 Asemakaava

Alueella ovat voimassa 15.11.1919 vahvistettu asemakaava, joka on päivätty 8.10.1918, 29.1.1965 vahvistettu asemakaava n:o 2087 sekä 11.3.1970 vahvistettu asemakaava n:o 3229.

Vuoden 1919 asemakaava koskee Puutarhakadun länsipäätä kortteleitten 78 ja 82 eteläpuolella sekä tämän ja Pirkankadun väliin jäävää puistoa. Asemakaavassa n:o 2087 kortteli 78 on museoiden ja niihin verrattavien rakennusten kortteli- aluetta. Rakennusoikeus on määrätty siten, että asemakaavan mukaisesta rakennusosalasta saa 90 % käyttää rakentamiseen. Koska kerrosluvuksi sallitaan II, on tontin rakennusoikeus 5080 kerrosalaneliömetriä. Korttelin pohjois-, itä- ja

länsipuolen vanhoista kaduista valtaosa on vahvistunut asemakaavassa istutettavaksi puistoalueeksi. Asemakaavassa n:o 3229 on korttelin 74 eteläpuolella oleva alue vahvistunut kaupungin tarpeisiin osoitetuksi pysäköintialueeksi.

11.5 Tonttijako ja -rekisteri

Tonttia n:o 1/78 koskeva tonttijako on hyväksytty 30.12.1968. Muodostusluettelo tontti on mitattu 11.9.1974. Tonttia ei ole merkitty tonttirekisteriin.

11.8 Pohjakartta

Pohjakartta on Tampereen kaupungin mittausosaston laatima ja se on tarkistettu v. 1982.

12 Maanomistus

Tampereen kaupunki omistaa kaava-alueeseen sisältyvät katu-, liikenne- ja puistoalueet, korttelin 78 itäosan asemakaavassa n:o 2087 poistettuun kortteliin 80 asti sekä vanhan korttelin 80 tontit 45, 47 ja 3/8 tontista 48. Loppuosan tontista 48/80 omistavat Annikki Karukka ja Lyyli Helin. Tontin 46/80 omistavat Sirkka Tasola ja Paavo Löytäinen.

14 Rakennettu ympäristö

14.2 Maankäyttö

Suomen valtion omistama ja Tampereen Taideyhdistys ry:n hallitsema ja ylläpitämä Tampereen Taidemuseo-Pirkanmaan aluetaidemuseo toimii korttelissa 78 sijaitsevassa arkkitehti Engelin vuonna 1838 suunnittelemassa entisessä kruununmakasiinissa. Taidemuseoksi rakennus muutettiin vuonna 1931 arkkitehti Hilja Gestrinin piirustusten mukaisesti. Samanaikaisesti tontille rakennettiin myös yksikerroksinen asuinrakennus.

Amurin vanhoista vuosisadan alussa rakennetuista puutalo-kortteleista on taidemuseon ympäristössä vielä jäljellä museokorttelina säilytettävä kortteli 79 taidemuseon pohjoispuolella ja taidemuseon korttelin länsipään muodostava entinen kortteli 80, jonka vanhat puurakennukset ovat erittäin huonokuntoisia. Muuten ympäristön korttelit on rakennettu vuonna 1965 Amuriin vahvistetun asemakaavan mukaisesti. Tässä asemakaavassa puistoiksi kaavoitetut vanhat katualueet korttelin 78 ympäristössä ovat pääosin vielä käytössä ja ulkoasultaan katuina.

Puutarhakadun ja Pirkankadun välinen puisto on rehevä ja hyvin hoidettu. Pysäköintialue korttelin 74 eteläpuolella on päällystetty mutta ilmeisen vajaakäyttöinen.

14.4 Yhdyskuntatekninen huolto

Alueella on kunnallinen vesi- ja viemäriverkosto.

15 Luonnonympäristö

Maasto nousee loivasti luoteeseen. Maaperä on karkeiden sedimenttien aluetta, jossa vallitsevina maalajeina ovat hiekka ja hieta. Puutarhakadun ja Pirkankadun välisessä puistossa on runsaasti istutettuja puita ja pensaita. Taidemuseota ympäröivä puistoistutus on 1930-luvulta.

2 TAVOITTEET

Asemakaavan muutosehdotus on tehty Tampereen Taideyhdistys ry:n aloitteesta, joka kuuluu seuraavasti:

" Tampereen V kaupunginosan korttelissa no 78 sijaitsevaan Tampereen taidemuseoon on tekeillä peruskorjaus- ja laajennussuunnitelma. Museon tulevan toiminnan perusteella laadittujen luonnosten mukaan ensimmäisessä vaiheessa peruskorjataan nykyinen taidemuseorakennus, jota samalla laajennetaan korttelin keskiosassa maanalaisilla tiloilla. Nämä tilat muodostavat toisessa vaiheessa museon toiminnan kannalta välttämättömän sisäyhteyden korttelin länsipuoliskolle suunniteltuun lisärakennukseen. Voimassa oleva 29.1.1965 vahvistettu asemakaava ei enää vastaa taidemuseon laajennustarvetta. Lisärakennusalan linjaus on jäänyt epätarkoituksenmukaiseksi. Uusissa luonnoksissa se noudattelee osittain tontin rajaa Amurin vanhojen korttelien tapaan, mutta jättää sen sijaan Saarikadun jatkeen vapaaksi jalankululle sekä säilyttää nykyiset museorakennukset historiallisessa ulkomuodossaan. Kerroslukumerkinnässä olisi otettava huomioon maanalaiset näyttely-, varasto- ja tekniset tilat. Ensimmäisen vaiheen rakennustyöt olisi saatava alkuun kuluvan vuoden syksynä. Edellä olevan perusteella esitämme kunnioittavimmin, että Tampereen kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin asemakaavan muuttamiseksi siten, että Tampereen taidemuseon laajennus voidaan toteuttaa esitetyllä tavalla."

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 8.3.1982 päättänyt kehottaa kaavoitusvirastoa ryhtymään toimenpiteisiin Tampereen V kaupunginosan korttelin n:o 78 asemakaavan muuttamiseksi siten, että Tampereen Taidemuseon laajennus voidaan toteuttaa edellä esitetyllä tavalla.

Tampereen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kuluvan vuoden talousarvioon määrärahan, jolla on tarkoitus toteuttaa suunnitelmaan kuuluvat maanalaiset tilat, jotka välittömästi helpottaisivat Taidemuseon nykyistä tilanahtautta ja välittäisivät myöhemmin uuden ja vanhan osan liikennettä.

Laajennushankkeen suunnittelija arkkitehti Antti Ilveskoski on neuvotellut mm. vanhan museorakennuksen korjaussuunnitelmista museoviraston edustajien kanssa, joilla ei ole ollut suunnitelmiin huomauttamista.

Yleiskaavassa alue on asuntoaluetta. Parhailaan suoritettavassa yleiskaavan tarkistuksessa alue osoitetaan julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi.

3 ASEMAKAAVA JA SEN PERUSTELUT

31 Yleisperustelu ja -kuvaus

Koska nykyisin tilanahtautta potevan taidemuseon laajennus voidaan tehdä siten, että vanhalla taidemuseon tontilla laajennus tapahtuu maanalaisia tiloja rakentamalla ja maanpäällinen uudisrakentaminen siirretään kokonaan vanhan korttelin 80 alueelle, on perusteltua tehdä tätä tarkoittava kaava-muutos. Näin rakentamalla säilyy vanhan makasiinirakennuksen ja asuinrakennuksen kaupunkikuvallinen arvo. Samalla on mahdollista toteuttaa taidemuseokorttelissa Amurin vanhan ruutukaavan ja umpikorttelirakentamisen henkeä. Tähän vanhan kaupunkikuvan ilmeen säilyttämiseen pyritään myös muuttamalla osa puistoiksi kaavoitetuista vanhoista kaduista jälleen katualueiksi sekä määrämällä museokorttelin 79 ympärillä vanha kadun päällyste säilytettäväksi.

Puutarhakadun länsipään sekä tämän ja Pirkankadun välissä olevan puistoalueen rajoja tarkistetaan vastaamaan toteutunutta tilannetta ja ottamalla huomioon kulttuurirakennuskokonaisuuden ympäristölleen asettamat vaatimukset.

34 Rakennettu ympäristö

34.2 Maankäyttö

34.21 Korttelialueet

Tontti 1/78 on kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta, jolla on rakennusoikeutta yhteensä 8200 kerrosalaneliömetriä. Tämä merkitsee tehokkuuslukua $e=1.5$. Rakennusoikeudesta saa kerrosalaan laskettavia maanalaisia näyttely-, varasto ja työtiloja olla enintään 2800 m². Vanha taidemuseo ja asuinrakennus ovat kaupunkikuvan kannalta tärkeitä rakennuksia, joita ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksissa suoritettavien korjaus- ja muutosten tulee olla sellaisia, että rakennusten kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Uutta taidemuseorakennusta varten osoitetaan rakennusalaksi kortteliin 78 sisältyvä entisen korttelin 80 alue. Rakennusalalla sallitaan vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemaksi + 121.00. Rakennuksen pihatason liittyvissä muureissa ja tasoissa on käytettävä graniittia. Pysäköintipaikkoja tontille on varattava 1 ap/150 m² kerrosalaa. Autopaikat saadaan osoittaa autopaikkojen korttelialueiksi kaavoitetuilta tonteilta 28/74 ja 2/78.

34.22 Katu- ja liikennealueet

Osa voimassa olevassa asemakaavassa puistoksi merkityistä entisten Saarikadun ja Niemikadun alueista muutetaan katu-alueiksi, jotka kadunnimitoimikunnan ehdotuksen mukaisesti nimetään Saarikujaksi ja Niemikujaksi. Niemikujan eteläosa on jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla huoltoajo on sallittu. Kujan länsireunaan merkitään istutettavaksi puurivi. Kortteleitten 78 ja 79 välinen osa Makasiininkatua merkitään jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi kaduksi, jolla huoltoajo on sallittu. Katu on päällystystavaltaan säilytettävä entisellään. Kortteliin 79 itä- ja länsipuolella rajoittuvat vanhat jalkakäytävät osoitetaan yleiselle jalankululle varatuksi alueen osaksi, joka päällystystavaltaan on säilytettävä entisellään.

Puutarhakadun katualue päätetään vanhan korttelin 80 kohdalle. Pirkankadun linjaus kaava-alueella tarkistetaan vastaamaan toteutunutta tilannetta. Yleiseksi pysäköintialueeksi osoitetaan Mariankadun länsireunassa uimahallirakennuksen kohdalla oleva toteutunut pysäköintialue.

34.23 Virkistysalueet

Puistoiksi jäävät Saarikujan pohjoispuolella ja kortteleitten 79 ja 78 itäpuolella olevat puistokaistat. Vanhan, Puutarhakadun ja Pirkankadun välissä olevan puiston etelä- ja itärajoja tarkistetaan. Siihen liittyy uutta puistoa kortteleitten 78 ja 82 eteläpuolella olevasta alueesta. Puisto saa nimekseen Taidemuseonpuisto.

4 TOTEUTTAMINEN

Nykyisen taidemuseon korjaus sekä museoon liitettävien maanalaisten tilojen rakentaminen käynnistynevät välittömästi kaavan vahvistuttua. Laajennushankkeen suunnittelija on arkkitehti Antti Ilveskoski.

5 SUUNNITTELUVAIHEET

Tampereen Taidemuseo ry:n kirje 24.2.1982.
Kaupunginhallituksen päätös 8.3.1982.
Asemakaavan muutosehdotus on tehty Tampereen kaupungin kaavoitusviraston asemakaavaosastolla.

6 TILASTOTIEDOT

Kts. tilastolomake.

TAMPEREEN KAUPUNGIN
KAAVOITUSVIRASTO
ASEMAKAAVAOSASTO
N:o 5944 19.5.1982

Jorma A. Sulkava

Kristiina Jääskeläinen
Kristiina Jääskeläinen

TILASTOLOMAKE Osa 1	Pinta-ala	Pinta-ala	Pinta-ala	Kerrosala	Kortteli- tehokkuus ek	Alue- väljyys- luku	Pinta-alan muutos	Kerrosalan muutos
	ha	%	%	k-m ²			ha±	k-m ² ±
A								
AK								
AP								
AR								
AO								
AL								
AH								
AM								
AV								
A yhteensä		100						
Y								
YH								
YL								
YO								
YS								
YY	0.5439	100	36	8200	1.5		+0.5439	+ 8200
M							-0.5439	- 5080
YK								
YU								
YV								
Y yhteensä		100						
K								
KL								
KT								
K yhteensä		100						
T								
TT								
TV								
TY								
T yhteensä		100						
hteensä								
Kadut, tiet	0.3667	75	24				+0.0550	
Torit, katuaukiot								
LT								
LR								
LP, LPY	0.0225	5	1				-0.0615	
LPA	0.0990	20	7				+0.0990	
Muut liikennealueet								
Yhteensä	0.4882	100						
VP, VL, VK	0.4853		32				-0.0925	
Muut virkistysalueet								
Loma- ja matkailualueet								
Yhteensä								
Erityisalueet								
Suojelualueet								
Vesialueet								
Koko kaava-alue yht.	1.5174		100		1)			
Viemärit								
Vesijohdot								